

18 Ιουνίου, 1991

[ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΟΥΡΑΝΙΑ Α. ΓΑΒΡΙΗΛ,

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΦΟΡΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 408/90).

Ο Περί Φαρμακευτικής και Δηλητηριών Νόμος, Κεφ. 254 — Άρθρο 21
 — Όταν πρόσωπο που ασκεί το επάγγελμα του φαρμακοποιού
 γίνει ψυχοπαθής "of unsound mind" χάνει το δικαίωμα άσκησης
 του επαγγέλματος του Φαρμακοποιού — Εξιμηνία του όρου "of
 unsound mind" δεν περιέχεται στο Νόμο — Δύο συγκρουόμενα ια- 5
 τρικά πιστοποιητικά — Το Συμβούλιο Φαρμακευτικής με βάση το
 ιατρικό πιστοποιητικό του Διευθυντή της Ψυχιατρικής Κλινικής
 και μη θεράποντα ιατρού, αρνείται άδεια για άσκηση της επιχειρη-
 σης του φαρμακοποιού — Μη διεξαγωγή της δέουσας έρευνας — 10
 Στέρηση του δικαιώματος της ακροάσεως κατά παράβαση των κα-
 νόνων της φυσικής δικαιοσύνης

Η αιτήτρια προσέβαλε με την προσφυγή της αυτή τις αποφά-
 σεις των καθ' ων η αίτηση με ημερομηνίες 11.4.90 και 30.4.90 με τις
 οποίες αρνήθηκαν να επιτρέψουν να αναλάβει την ευθύνη φαρμα- 15
 κείου.

Η απόφαση ημερομηνίας 11.4.90 κοινοποιήθηκε στην αιτήτρια
 από τον Έφορο του Συμβουλίου Φαρμακευτικής με επιστολή του η
 οποία της ανακοίνωνε ότι η χορήγηση άδειας από το Συμβούλιο
 Φαρμακευτικής ήταν αδύνατη για λόγους υγείας. Η ρηθείσα από- 20
 φαση είχε ως υπόβαθρο γνωμάτευση του Διευθυντή της Ψυχιατρι-
 κής Κλινικής Λευκωσίας σύμφωνα με την οποία η αιτήτρια είχε
 νοσηλευτεί στην Ψυχιατρική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου
 Λευκωσίας όπου διαγνώστηκε Ψυχωσική Συνδρομή Σχιζοφρενι-
 κού Τύπου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, 25
 αποφάσισε ότι:

(1) Η απόφαση ημερομηνίας 11.4.90 λήφθηκε από αναρμόδιο όργανο δηλαδή από τον Έφορο Συμβουλίου Φαρμακευτικής αντί από το Συμβούλιο Φαρμακευτικής που είναι το αρμόδιο όργανο.

5 (2) Όσον αφορά στο ερώτημα που εγέρθηκε κατά πόσο δηλαδή η αιτήτρια πάσχει από ψυχοπάθεια, δηλαδή είναι "of unsound mind", σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κεφ. 254, το Συμβούλιο Φαρμακευτικής είχε ενώπιόν του δύο συγκρουόμενα ιατρικά πιστοποιητικά. Το πιστοποιητικό του θεράποντα γιατρού και το πιστοποιητικό του Διευθυντή της Ψυχιατρικής Κλινικής Λευκωσίας ο
10 οποίος δεν είχε εξετάσει την αιτήτρια.

Το Συμβούλιο ενόψει της πιο πάνω κατάστασης, όφειλε να προβεί σε περαιτέρω έρευνα για να διακριβώσει κατά πόσο η αιτήτρια ήταν ψυχοπαθής και να δώσει σε αυτήν την ευκαιρία να ακουστεί σύμφωνα με τους Κανόνες της φυσικής δικαιοσύνης.

15 *Επίδικη απόφαση ακυρώνεται με έξοδα.*

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον των αποφάσεων των καθ' ων η αίτηση με τις οποίες αρνήθηκαν να επιτρέψουν στην αιτήτρια να αναλάβει την ευθύνη φαρμακοποιού που θα ίδρυε
20 η Εταιρεία "Φαρμακείο Μαρία Δημητρίου Λτδ." στη Λεμεσό.

Α.Σ. Αγγελίδης, για την αιτήτρια.

Π. Κληρίδης, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

25 *Cur. adv. vult.*

Ο Δικαστής κ. Κούρρης ανάγνωση την ακόλουθη απόφαση.

30 **ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ:** Η αιτήτρια ζητά με την προσφυγή της, δήλωση του Δικαστηρίου ότι οι αποφάσεις των καθ' ων η αίτηση με ημερομηνίες 11/4/90 και 30/4/90, με τις οποίες αρνήθηκαν να της επιτρέψουν να αναλάβει την ευθύνη φαρμακείου που θα ίδρυε η Εταιρεία "Φαρμακείο Μαρία Δημητρίου Λτδ." στη Λεμεσό, είναι άκυρες.

35 Τα γεγονότα όπως εμφανίζονται από την ένσταση, σε συντομία είναι τα εξής:

Στις 19/2/1990 η Εταιρεία "Φαρμακείο Μαρία Δημητρίου Λτδ.", έστειλε επιστολή με την οποία γνωστοποιούσε στο Διευθυντή Φαρμακευτικών Υπηρεσιών την πρόθεσή της όπως λειτουργήσει φαρμακείο στην οδό Σπερχειού 4Γ στον Άγιο Ιωάννη, Λεμεσού, με υπεύθυνη φαρμακοποιό την Ουρανία Α. Γαβριήλ. 5

Στις 28/3/1990, η αιτήτρια, που είναι εγγεγραμμένη φαρμακοποιός, έστειλε επιστολή με την οποία αποδεχόταν όπως αναλάβει τη διεύθυνση του υπό ίδρυση φαρμακείου "Φαρμακείο Μαρία Δημητρίου Λτδ.". 10

Επίσης, στις 28/3/1990 τέθηκε ενώπιον του Συμβουλίου Φαρμακευτικής το θέμα της αιτήτριας, επειδή περιήλθε σε γνώση του ότι είχε ψυχολογικά προβλήματα και αποφάσισε όπως προτού εγγράψει το νέο φαρμακείο ζητήσει από την αιτήτρια να προσκομίσει ιατρική γνωμάτευση από Ψυχίατρο, ότι είναι σε θέση να αναλάβει την ευθύνη του φαρμακείου (Παράρτημα VIII). Στις 2/4/1990, ο Έφορος του Συμβουλίου Φαρμακευτικής, με βάση την απόφαση του Συμβουλίου Φαρμακευτικής, έστειλε επιστολή στο Διευθυντή Ψυχιατρικών Ιδρυμάτων, με την οποία ζητούσε ιατρική γνωμάτευση για την αιτήτρια (Παράρτημα ΙΧ). 15 20

Στις 9/4/1990 στάλθηκε επιστολή (Παράρτημα Χ) του Ιατρού Βάσου Πύργου, ειδικού Ψυχιάτρου, Διευθυντή Ψυχιατρικής Κλινικής Λευκωσίας, προς τον Έφορο του Συμβουλίου Φαρμακευτικής, στην οποία αναφέρεται ότι η αιτήτρια νοσηλεύτηκε στην Ψυχιατρική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας και διαγνώστηκε Ψυχωσική Συνδρομή Σχιζοφρενικού Τύπου. Στην επιστολή του αναφέρει ότι η αιτήτρια δεν μπορεί να αναλάβει τη διεύθυνση του φαρμακείου μόνη της, αλλά κάτω από την επίβλεψη άλλου προσώπου. 25 30

Στις 11/4/1990 ο Έφορος του Συμβουλίου Φαρμακευτικής, έστειλε επιστολή (Παράρτημα ΧΙ) στην Εταιρεία "Φαρμακείο Μαρία Δημητρίου Λτδ.", με την οποία της γνωστοποίησε ότι το Συμβούλιο Φαρμακευτικής δεν είναι δυνατό να χορηγήσει άδεια λειτουργίας του φαρμακείου 35

5 υπό την ευθύνη της αιτήτριας. Επίσης, στις 11/4/1990 ο Έφορος του Συμβουλίου Φαρμακευτικής έστειλε επιστολή (Παράρτημα XII) στην αιτήτρια, με την οποία της γνωστοποίησε ότι το Συμβούλιο Φαρμακευτικής δεν είναι δυνατό να της επιτρέψει να αναλάβει την ευθύνη του υπό ίδρυση φαρμακείου, για λόγους υγείας.

10 Στις 18/4/1990 η αιτήτρια έστειλε επιστολή (Παράρτημα XIII) στο Συμβούλιο Φαρμακευτικής στην οποία αναφέρει ότι κατά την άποψή της, η απόφαση του Συμβουλίου Φαρμακευτικής, να μην της επιτρέψει να αναλάβει τη διεύθυνση του Φαρμακείου, είναι παράνομη και ζήτησε αναθεώρηση της απόφασης.

15 Στις 25/4/1990, συνήλθε το Συμβούλιο Φαρμακευτικής. Παρατίθεται απόσπασμα από τα πρακτικά του Συμβουλίου Φαρμακευτικής.

20 "Στη λήψη της απόφασης το Συμβούλιο Φαρμακευτικής έλαβε υπόψη την προφύλαξη της υγείας των ασθενών και της δημόσιας υγείας γενικά. Με βάση την Ιατρική Γνωμάτευση θα ήταν εγκληματική αμέλεια εκ μέρους του Συμβουλίου να δεχθεί την ανάληψη από την δ. Ουρανία της ευθύνης του πιο πάνω Φαρμακείου. Το Συμβούλιο πιστεύει ότι η απόφασή του είναι πλήρως αιτιολογημένη και δεν συντρέχουν λόγοι που να δικαιολογούν ακύρωση της απόφασης".

25 Στις 30/4/90 ο Έφορος του Συμβουλίου Φαρμακευτικής έστειλε επιστολή στην αιτήτρια με την οποία της γνωστοποίησε ότι το Συμβούλιο Φαρμακευτικής αποφάσισε όπως εμμένει στην προηγούμενή του απόφαση (Παράρτημα XIV).

30 Είναι ο ισχυρισμός της αιτήτριας ότι η απόφαση 11/4/90 λήφθηκε από αναρμόδιο όργανο και όχι από το Συμβούλιο, που είναι συλλογικό όργανο, όπως περιγράφει το άρθρο 4 του Νόμου 28/89. Δηλαδή, η απόφαση 11/4/1990 δεν είναι του Συμβουλίου αλλά του Εφόρου
35 του Συμβουλίου, κ. Κουπετίδη.

Συμφωνώ με τη θέση του δικηγόρου της αιτήτριας ότι η απόφαση με ημερομηνία 11/4/1990 λήφθηκε από αναρμόδιο όργανο. Η απόφαση δε λήφθηκε από το Συμβούλιο Φαρμακευτικής όπως αναφέρει ο Έφορος Συμβουλίου Φαρμακευτικής στην επιστολή του ημερομηνίας 11/4/1990 προς την αιτήτρια (Παράρτημα ΧΙΙ). Από τα πρακτικά του Συμβουλίου Φαρμακευτικής που παρουσιάστηκαν ενώπιόν μου, δεν υπάρχει τέτοια απόφαση. Στα πρακτικά του Συμβουλίου Φαρμακευτικής με ημερομηνία 25/4/1990, αναφέρεται ότι ο Έφορος του Συμβουλίου, ενημέρωσε τα μέλη και ανέφερε ότι με βάση την ιατρική γνώμά του Διευθυντή Ψυχιατρικής Κλινικής Λευκωσίας, την οποία διάβασε προς τα μέλη, γνωστοποίησε προς την αιτήτρια ότι δεν είναι δυνατό να της επιτραπεί να αναλάβει την ευθύνη του υπό ίδρυση φαρμακείου.

Είναι πασιφανές από τα πιο πάνω, ότι η απόφαση δε λήφθηκε από το Συμβούλιο Φαρμακευτικής, που είναι το αρμόδιο όργανο, αλλά από τον Έφορο του Συμβουλίου που είναι αναρμόδιο όργανο.

Για τους πιο πάνω λόγους η υπό κρίση απόφαση με ημερομηνία 11/4/1990, ακυρώνεται.

Θα εξετάσω τώρα την απόφαση των καθ' ων η αίτηση, με ημερομηνία 30/4/1990, όπως αναφέρεται πιο πάνω.

Είναι ο ισχυρισμός της αιτήτριας ότι πουθενά δεν υπάρχει εκ του Νόμου όρος ή αρμοδιότητα στο Συμβούλιο να απαγορεύει σε εγγεγραμμένο φαρμακοποιό να λειτουργεί ως υπεύθυνος φαρμακείου για λόγους υγείας.

Η θέση των καθ' ων η αίτηση είναι ότι το επιχείρημα αυτό δεν ευσταθεί, καθότι το άρθρο 21 του περί Φαρμακευτικής και Δηλητηριών Νόμου, Κεφ. 254, όπως τροποποιήθηκε, προβλέπει ότι:

"Notwithstanding anything contained in this part of this Law-

(a) if a person dies, or becomes of unsound mind ... his heirs may, with the permission of the Board ... carry on the business ... only under the personal management and control of a pharmacist and for such period not exceeding five years as the Board may decide:"

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση, υποστήριξε ότι από τη διατύπωση του άρθρου αυτού προκύπτει ότι φαρμακοποιός που έχει ψυχοπάθεια δεν μπορεί να ασκεί την επιχείρηση φαρμακοποιού αφού και αν ακόμα την ασκούσε πριν αρρωστήσει, υποχρεώνεται να διακόψει, όταν όπως επί λέξει αναφέρει ο Νόμος "becomes of unsound mind". Κατά συνέπεια, εισηγήθηκε ότι θα ήταν παράλογο φαρμακοποιός με ψυχοπάθεια να μπορεί να αναλάβει την ευθύνη φαρμακείου, αλλά υγιής που διατηρεί φαρμακείο δεν μπορεί να το συνεχίσει αν πάθει ψυχοπάθεια.

Η θέση του δικηγόρου της αιτήτριας, είναι ότι ο όρος "unsound mind" δεν ερμηνεύεται στο Κεφ. 254 και έτσι δεν υπάρχει η έννοια του προσώπου "of unsound mind". Εν πάση περιπτώσει, ο δικηγόρος της αιτήτριας εισηγήθηκε ότι και αν ακόμα το Συμβούλιο είχε δικαίωμα να απαγορεύσει στην αιτήτρια τη διεύθυνση φαρμακείου για το λόγο ότι έπασχε από ψυχοπάθεια στην υπό κρίση περίπτωση η αιτήτρια δεν πάσχει από ψυχοπάθεια, διότι σύμφωνα με τον θεράποντα ιατρό της, κατά τη νοσηλεία της στην Ψυχιατρική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, διαγνώστηκε "ψυχωσική συνδρομή". Η ψυχωσική συνδρομή δεν είναι σχιζοφρενικού τύπου όπως γνωμάτευσε ο Διευθυντής της Ψυχιατρικής Κλινικής Λευκωσίας που δεν εξέτασε την αιτήτρια.

Το ερώτημα που εγείρεται, είναι κατά πόσο η αιτήτρια πάσχει από ψυχοπάθεια, δηλαδή είναι "of unsound mind", σύμφωνα με το άρθρο 21 του περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων Νόμου, Κεφ. 254. Το Συμβούλιο Φαρμακευτικής, είχε ενώπιόν του δύο ιατρικά πιστοποιητικά. Το πιστοποιητικό του θεράποντα ιατρού της αιτήτριας που δεν αναφερόταν σε σχιζοφρένεια και το πιστοποιητικό του Διευθυντή της Ψυχιατρικής Κλινικής Λευκωσίας που

γνωμάτευσε ότι η αιτήτρια έπασχε από ψυχωσική συνδρομή σχιζοφρενικού τύπου. Ο Διευθυντής δεν εξέτασε την αιτήτρια και ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση ισχυρίστηκε ότι τα στοιχεία για την κατάσταση της υγείας της αιτήτριας τα πήρε προφανώς από τα αρχεία της Ψυχιατρικής Κλινικής.

5

Επειδή το Συμβούλιο Φαρμακευτικής είχε ενώπιόν του δύο συγκρουόμενα πιστοποιητικά αναφορικά με την κατάσταση της υγείας της αιτήτριας, όφειλε να κάνει περαιτέρω έρευνα για να εξακριβώσει κατά πόσο η αιτήτρια ήταν ψυχοπαθής (of unsound mind) και να δινόταν η ευκαιρία σ' αυτήν να ακουστεί σύμφωνα με τους Κανόνες της φυσικής δικαιοσύνης, διότι τυχόν απόφαση του Συμβουλίου Φαρμακευτικής ότι ένα άτομο πάσχει από ψυχοπάθεια μέσα στην έννοια του άρθρου 21 του Νόμου, ισοδυναμεί με απόφαση για διαγραφή του από το Μητρώο των φαρμακοποιών και δεν μπορεί να εξασκήσει το επάγγελμα του φαρμακοποιού.

10

15

Είμαι της γνώμης ότι στην προκειμένη περίπτωση, δεν έγινε η δέουσα έρευνα και ούτε εδόθη το δικαίωμα στην αιτήτρια να ακουστεί κατά παράβαση των Κανόνων της Φυσικής Δικαιοσύνης.

20

Για τους πιο πάνω λόγους, η προσφυγή επιτυγχάνει και η επίδικη απόφαση ακυρώνεται με έξοδα εις βάρος των καθ' ων η αίτηση. Τα έξοδα να υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή.

25

Επίδικη απόφαση ακυρώνεται με έξοδα.